N°. 111. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 20 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den September.

De koninklijke familie heeft heden St. Cloud verlaten, waar zij eenige dagen verbleven was, om zich naar haar nieuw zomerverblijf Ferté-Vidame, bij Dreux te begeven.

— Bij koninklijk besluit van den 11den dezer, is Z. K. H. de hertog *van Montpensier,* kolonel bij het vijfde regiment artillerie, tot den rang van maréchal-de-camp verheven.

— Men is voornemens, in deze hoofdstad eene moskee op te rigten, ten einde aan de jonge Egyptenaren, Turken, ingezetenen van Tunis en andere Oosterlingen, die zich hier bevinden, de uitoefening van hunne godsdienst gemakkelijk te maken. Aan het hoofd der moskee zou een Arabische Mufti staan, die op kosten der Fransche regering zou bezoldigd worden.

— Vóór het jaar 1833 telde men in deze hoofdstad niet meer dan 111 schoolinrigtingen van allerlei aard, en het getal der kinderen en jongelieden welke aldaar toegelaten werden ging de 18,000 niet te boven. Thans worden in 214 scholen ruim 40,000 kinderen en jongelieden onderwezen. De kosten dezer inrigtingen beloopen jaarlijks 960,000 frs., en gedurende de laatste acht jaren heeft de stad Parijs 2,600,000 francs aan het bouwen of aankoopen van schoolgebouwen te koste gelegd.

— De laatste officiële berigten uit Algiers zijn van den 10den dezer. De luitenant-generaal *Bedeau* had Constantine den 21sten Augustus verlaten, ten einde den stam te straffen bij welken de kaid *Lakhal*, een der beste dienaren van Frankrijk, vermoord was. De hoofden van den stam der Beni-Ketit waren in hechtenis genomen, en eene boete van 55,000 francs was aan dezen stam opgelegd. Eene afdeeling der Beni-Soughal, uit den omtrek van Guelma, welke aan de Beni-Ketit eene schuilplaats had verleend en hun vee verborgen had, ten einde dat aan de nasporingen der Franschen te onttrekken, is streng gestraft.

— Het gouvernement heeft heden door middel van den telegraaf berigten uit Madrid van den 14den dezer ontvangen, behelzende, dat de cortes dien morgen buitengewoon bijeengekomen waren; dat het ministerie aan de vergadering het huwelijk van de koningin en van de infante had medegedeeld, welke boodschap zeer gunstig ontvangen was. Er was eene commissie voor het adres van antwoord benoemd, geheel bestaande uit leden die het gouvernement waren toegedaan. De hoofdstad was volkomen rustig.

— In de gewone bijzondere correspondentie uit Madrid van den 11den dezer leest men:

»De Fransche gezant heeft gisteren aan den president van den raad der ministers de officiele staatsstukken betrekkelijk het huwelijk der Infante met den hertog *van Montpensier* overhandigd. Men verneemt dat die stukken morgen of overmorgen onderteekend zullen worden. De beide huwelijken zullen gelijktijdig op den 10den October worden gesloten, en de Fransche Prinsen worden tusschen den 1sten en 4den dier maand te Madrid verwacht. Aan het paleis worden reeds de noodige toebereidselen voor hunne ontvangst gemaakt.

»De heer *Bulwer* heeft nog altijd geene instructien van zijne regering, en men maakt daaruit op dat Engeland niet voornemens is ernstige bedenkingen tegen het plan van Spanje en Frankrijk te opperen.

»De opening der cortes zal zonder plegtigheid plaats hebben. Men verwacht dat de oppositie het ministerie ter zake van de gebeurtenissen der laatste dagen hevig zal aanvallen, doch de ministers zijn daarop voorbereid en zullen voor den strijd niet terugdeinzen.

»Bij een besluit der koningin is eene nieuwe organisatie voor het reserve-leger vastgesteld. Hetzelve zal voortaan uit 16 regimenten, elk van 3 bataillons, bestaan; zullende de compagnien veteranen worden ontbonden.”

Volgens een berigt uit Rome van 8 September, door het *Journal des Debats* medegedeeld, had de Paus in den morgen van dien dag de dispensatie voor het huwelijk der Koningin van Spanje met haren neef den Infant Don *Francisco d'Assisi*, geteekend. Een buitengewoon koerier zou dat stuk naar Madrid overbrengen, alwaar men het dus den 17den of 18den dezer kon verwachten.

— De laatste gewone berigten uit Madrid gaan tot den 12den. Er waren toen reeds vele senateurs en gedeputeerden voor de buitengewone zitting in de hoofdstad aangekomen. Men dacht dat deze zitting niet langer dan acht of tien dagen zou duren. — Naar men verzekerde zou de aanstaande gemaal der koningin tot generalissimus over het Spaansche leger benoemd worden, en zou hij den generaal *Pezuela* tot aide-de-camp bekomen. — Te Madrid wilde men berigten uit Italie hebben, volgens welke de beide zonen van don *Carlos*, don *Juan* en don *Fernando*, met twee Italiaansche prinsessen zouden huwen, eene waarvan zuster van den hertog van Modena was.

— De *Phare* van Bayonne vermeldt, dat de generaal *Narvaez* hertog van Valencia, te Bayonne aangekomen was en den volgenden dag, den 15den, naar Madrid zou vertrekken.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 119^1; 3 pCt. 84,20; Nap. renten 101,50; Spanje 5 pCt. $36^1/_2$; 3 pCt. 39; Rom. L. $102^1/_2$.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den September.

Naar men verneemt zal de koningin dit jaar geen zeetogtjes van eenig belang meer ondernemen. Men leidt daarop af dat het vermelde bezoek op Eu dit jaar ook geen plaats zal hebben.

— Het metalen ruiter-standbeeld van den hertog *van Wellington,* dat in Hyde Park opgerigt moet worden, is nu eindelijk voltooid, en door sommigen in de werkplaats des makers bezigtigd. Het heeft eene kolossale grootte, daar de hoogte alleen zeven en twintig Engelsche voeten is. De Hertog wordt voorgesteld in de uniform die hij in den slag van Waterloo droeg, en houdt een verrekijker in de regterhand uitgestrekt. Het paard staat in eene rustige houding, en is, even als het beeld des Veldheers, fraai en met de uiterste naauwkeurigheid bewerkt. Woensdag of Donderdag zal dit beeld naar de plaats zijner bestemming vervoerd worden.

— Verscheiden dagbladen vestigen bij voorraad de aandacht op de groote opofferingen welke nog vereischt zullen worden, om in den nood te voorzien, die de Iersche bevolking, door de volslagen mislukking van den aardappeloogst, dreigt. Zij herinneren hoe ten jare 1822, toen slechts drie of vier graafschappen in dat Rijk, door eene soortgelijke oorzaak, leden, driemaalhonderd duizend ponden sterling aan vrijwillige giften in Engeland bijeengebragt werden, maar vragen hoe het mogelijk zijn zal thans alleen door soortgelijke giften, in den nood van twee en dertig graafschappen te voorzien. Ook de som, door het parlement bereids toegestaan, kan dien nood slechts lenigen, maar op verre na niet wegnemen. Onder de middelen, door een dier dagbladen voorgeslagen, behoort het doen eener uitgestrekte geldleening aan de Iersche landeigenaars, tot matigen interest, en onder verband hunner landerijen.

— De Lissabonsche brieven loopen tot den 1 dezer. De oproerlingen in de provincie Minho waren door de troepen verstrooid,

en hun getal schijnt niet zoo aanzienlijk te zijn als eerst gezegd was. Ook in Tra-los-Montes waren Miguellistische bewegingen door de militaire magt spoedig gedempt. Nogtans werd die magt op verschillende punten versterkt, en is de nationale garde te Oporto onder de wapenen geroepen. De finantiële plannen der Regering vonden in Portugal weinig bijval, daar men die zoowel voor de ambtenaren als voor de schuldeischers van den Staat verderfelijk achtte.

— De jongste berigten uit New-York loopen tot den 31sten Augustus. De *Times* geeft het volgend overzigt van de aangebragte tijdingen:

»De uit Mexico ontvangen berigten zijn hoogst belangrijk: de zaak van *Paredes* schijnt zonder hoop verloren te zijn. De opstand van Guadalaxara en Vera Cruz had zich tot de hoofdstad uitgestrekt, welker bezetting zich den 4den Augustus tegen de bestaande regering verklaard, en, in navolging van die van Vera Cruz, den generaal *Santa Anna*, als president uitgeroepen had. Volgens sommige berigten zou de opstand te Mexico hebben plaats gehad, nadat de president *Paredes* met zijne troepen van daar vertrokken was om tegen de Noord-Amerikanen op te rukken; doch de tijdingen uit Vera Cruz melden, dat de troepen onder bevel van *Paredes* slechts zeer gering in aantal zijn, en bovendien reeds in verstandhouding waren met de opstandelingen in Mexico, die zich zonder tegenstand te ontmoeten van de citadel en een gedeelte der stad meester gemaakt hadden. Te Vera Cruz was eene Engelsche stoomboot aangekomen, aan boord waarvan men verwacht had, dat de generaal *Santa Anna* zich zou bevinden; die verwachting was echter teleurgesteld.

»Van de grenzen hebben wij nog geene beslissende berigten. Bij Vera Cruz waren den 8sten Augustus eenige vijandelijkheden voorgevallen, hebbende de stoomboot *Missisippi* eene poging gedaan om de stad te naderen en die te beschieten. De poging mislukt zijnde had het smaldeel zich weder verwijderd zonder verder iets te ondernemen.

»Uit Matamoras, hetwelk den 31sten Julij zonder slag of stoot door de Noord-Amerikanen bezet was, loopen de berigten tot 5 Augustus. Generaal *Taylor* was eindelijk naar Camargo opgerukt, van waar de generaal *Wool* naar Monterey voorwaarts zou trekken, om tegen de helft van September door het hoofdkorps gevolgd te worden. Van de zuidwestelijke grenzen had men vernomen, dat generaal *Kearney* den 19den Julij het fort Bent bereikt had en te Santa Fé geen tegenstand dacht te ontmoeten. De expeditie tegen Californie was nog niet vertrokken.

»In sommige berigten wordt gezegd, dat de Amerikaansche regering, op het ontvangen der tijding van de nieuwe omwenteling in Mexico, voorloopig eenige bevelen tot het afzenden van nieuwe strijdkrachten geschorst had. Omtrent de inzigten welke *Santa Anna*, ingeval hij werkelijk de teugels van het bewind in Mexico weder aanvaardde, ten aanzien van de voortzetting des oorlogs zou koesteren, heerschte groote onzekerheid."

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. gec. $95^7/_8$; Ned. $2^1/_2$ pCt. $59^3/_4$; 4 pCt. $94^3/_8$; Spanje $38^1/_2$; Port. 43.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den September

Woensdag, 16den dezer, had in de Fransche kerk alhier plaats de jaarlijksche prijsuitdeeling aan de leerlingen van Breda's gymnasium. — De Heeren *W. F. Trip van Zoudtlandt* en *C. J. de Lint*, die thans tot de academische lessen overgingen, namen afscheid van de school met hunne welbewerkte Latijnsche redevoeringen, welker onderwerp wij bereids hebben aangekondigd in ons nummer van Zondag ll., en werden daarna met hunne prijzen begiftigd, terwijl de tweede nog een prijs ontving voor de wiskunde, hebbende hij dien door het lot gewonnen op den leerling der derde klasse, *H. Spoor*, wien dus het laudis testimonium ten deel viel.

Voorts ontvingen nog prijzen:

Op de 2de klasse den eersten *P. H. van Wees*, alsmede een testimonium voor de wiskunde, den tweede *S. Loke*.

Op de 3de klasse *J. Spoor* den eersten, *A. J. W. Farncombé Sanders* den tweeden.

Op de 4de klasse den eersten *F. W. Wimmer*, den tweeden *W. H. F. Simon*, die daarenboven vereerd werd met een prijs voor de wiskunde, welke hij door het lot gewonnen had op den eersten, die dus het testimonium voor dit vak ontving.

Op de 5de klasse den eersten *A. J. Schaüikes*, benevens een testimonium voor de geschiedenis, den tweeden *J. A. James*. — Alle deze jongelingen betuigden voor hunne ontvangene belooningen in Lat. versmaat en op hartelijke wijze aan curatoren hunnen dank.

Daarna werden nog laudis testimonia uitgereikt aan den leerling de 2de klasse *A. G. Kleijn*, voor zijne Lat. en Gr. vorderingen, die ook het testimonium ontving voor de geschiedenis, zijnde hem dit door het lot toegewezen op zijne medekampers *J. Spoor* en *A. J. W. Sanders*. Op de 4de klasse voor het Latijn aan *C. P. van Tooren*; evenzoo op de 5de klasse aan *R. J. van Mierlo* en *H. A. Kleijn*, benevens het testimonium voor de wiskunde.

Na de uitdeeling beklom de Rector, Dr. *Ths. Verwaijen*, den kansel en hield eene doeltreffende toespraak tot de talrijke menigte van aanzienlijke toehoorders, over het nuttige van het opwekken des eergevoels in den jongeling, de heilzame uitwerking van dat eergevoel betoogende door een beknopt overzigt uit de vroegere en latere geschiedenis der volken, terwijl hij ten slotte het onderhouden dier zoo onmisbre deugd met warmte hun op het hart drukte, die thans, tot hoogere studie bevorderd, de scholen verlieten. — Het feest dat opgeluisterd werd door de Muziek van de Heeren Leden der *Phil-Harmonie*, gaf algemeen genoegen en liet bij alle aanwezigen die in de hoogere opleiding der jeugd belang stellen, den aangenaamsten indruk achter.

— Te Tilburg heeft Z. M. aan *J. van Loon* een octrooi voor den tijd van vijf jaren verleend, op de uitvinding van een toestel, dienende tot kneding van deeg tot bereiding van roggebrood, welk toestel reeds in verschillende broodbakkerijen is in praktijk gebragt.

— Z. M. heeft den Pruissische kolonel der genie, den heer *From*, benoemd tot kommandeur, en den kapitein der genie, den heer *Sontheim*, tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Bij Koninklijk besluit van 17 Augustus jl. is de belooning der schatters, voor de personele belasting over het dienstjaar 1845/46, vastgesteld op *tachtig* ten *honderd* van hetgene, volgens het Koninklijk besluit van 24 April 1833, door de schatpligtigen te dezer zake is opgebragt.

— Z. Exc. de Minister van Finantien heeft vastgesteld, dat, wanneer accijnsvrije goederen met volgbrief op entrepôt worden gedeclareerd, de ontvanger, waar het entrepôt is gevestigd, bevoegd is de betaling der regten aan te nemen voor zoodanige goederen, behoudens zijne verpligting om daarvan onmiddellijk kennis te geven aan den directeur in het arrondissement, opdat deze den ontvanger, die den volgbrief heeft afgegeven, daarvan kunne verwittigen, of wel hem door tusschenkomst van den directeur, binnen het arrondissement waar de volgbrief afgegeven is, daarvan kunne doen kennis dragen.

— Z. Exc. de Minister van Finantien heeft goedgevonden en verstaan, de bij resolutie van den 8 Januarij 1836, ad 1°., sub *a* vermelde goederen, waarvoor vrijdom van inkomende regten, bij regtstreekschen aanvoer van Curaçao met Nederlandsche schepen, kan worden genoten, wanneer een certificaat van den gezagvoerder van dit eiland, nopens den oorsprong der goederen, wordt overgelegd, aan te vullen met de volgende artikelen, als: wolle, gom-adragant, arrowroot, oranjeschillen, kokosnoten, koffij, confituren, tabak, sigaren, snuif, indigo, geelhout en karpat-olie.

— Te 's Hage is in den nacht van Donderdag op Vrijdag in den ouderdom van 75 jaren overleden, de heer Mr. *D. Westenberg*, raadsheer, oudste lid in den hoogen raad der Nederlanden. Hij was geboortig van Zwolle, zoodat waarschijnlijk een nieuwe raadsheer uit de provincie Overijssel zal benoemd worden.

— Men verneemt, dat de behandeling der zaak van den heer *C. A. Thieme*, uitgever van de *Arnhemsche Courant*, welke op Zaturdag aanstaande, den 19 dezer, bepaald was, uitgesteld is tot Zaturdag den 31 October aanstaande.

— Men verneemt dat ruim vijftig personen gedagvaard zijn, om in het groote regtsgeding, waarvan de behandeling aanstaanden Donderdag voor het Provinciaal Hof in Zuid-Holland, kamer van strafzaken, een aanvang nemen zal, getuigenis der waarheid af te leggen. Ook van den kant der beschuldigden moet een twaalftal personen zijn opgeroepen, om ten hunnen behoeve verklaringen te doen. Nog verneemt men, dat niet de heer mr. *Zilcken* voor de tiende en elfde beschuldigden als verdediger zal optreden, maar dat in zijne plaats aan *W. van der Meer* en *W. A. van der Vet*, als verdediger is toegevoegd de heer mr. *Beresteyn*.

— Uit een in de *Staats-Courant* onder de geregtelijke aankondigingen voorkomende advertentie, blijkt, dat op Donderdag den 29 October aanstaande, des avonds ten zes ure, in het voormalig O. Z. Heeren-Logement te Amsterdam, door den notaris mr. *P. Lijndrajer Jr.*, aan den meestbiedende of hoogstmijnende, in het openbaar zal worden verkocht: de helft in den eigendom van het in Amsterdam uitgegeven wordende dagblad, genaamd *Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad*. Al de overeenkomsten en titels tot den eigendom betrekkelijk, waartoe ook behooren de afrekeningen met de eigenaars der wederhelft, zullen met de veil-conditien, van den 12 October

eerstkomende tot en met den verkoopdag, ten kantore van den notaris mr. *P. Lijndrajer Jr.*, des voormiddags van alle werkdagen, ter inzage van gegadigden, gereed liggen.

— Uit 's Bosch schrijft men:

De heer *Dronkers*, concessionnaris van den Zeeuwsch Limburgschen spoorweg, is eergisteren onze stad gepasseerd, en heeft bij die gelegenheid de noodige maatregelen beraamd, om dadelijk in deze provincie eenen aanvang te kunnen maken met het afpalen der rigting, welke de bedoelde spoorweg volgen zal. Wij vernemen, dat met de afpaling reeds in de aanstaande week een begin zal gemaakt worden. Tevens vernemen wij, dat de heer ingenieur *Temme*, die over dit gedeelte van den weg gesteld is, voor goed zijn verblijf in onze stad vestigen zal.

— Ter algemeene vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden der districtscommissien van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden, gehouden binnen Amsterdam, den 29 Julij 1846, is uitgebragt het dertigste jaarlijksch verslag.

Daaruit blijkt, onder anderen, dat in den loop van het jaar 1845 aan bijdragen zijn ingekomen *f* 277.77, en de door het hoofdbestuur ontvangen renten der belegde gelden ter somma van *f* 10,872.30, waaronder zijn begrepen de renten van *f* 3000 2½ per cents en 2100 4 per cents inschrijvingen nationale schuld, waarvan de vruchten aan dit fonds zijn afgestaan. Daarentegen zijn aan gratificatien over 1845 uitbetaald geworden eene som van *f* 27,558.36, terwijl het kapitaal der 4 per cents inschrijvingen nationale schuld ten behoeve van dit fonds, op den 31 December 1845 is verbleven op *f* 265,100.

— Men verneemt uit Utrecht, dat het knaapje, hetwelk steenen op den spoorweg heeft gelegd, door het Hof naar de regtbank aldaar is verwezen.

— Het *Dagblad van 's Gravenhage* behelst het volgende:

„ Gisteren morgen, ten 8 ure, werd het stoffelijk overschot van den waardigen Vaderlandschen tooneelkunstenaar, den heer *Hoedt*, ter aarde besteld. De slippen van het lijkkleed werden gehouden door den schilder, den heer *van Hove* (vader), den heer *van Zeggelen*, als letterkundige, den heer *Lubeck*, directeur der Koninklijke muzijkschool, en den heer *Bernard*, van wege het Fransche tooneelgezelschap. Het lijk werd, behalve door de bloedverwanten en vrienden, in vier koetsen gezeten, gevolgd door de leden van het Nederduitsch tooneel, voor zooveel die hier aanwezig waren, vele leden van het Fransche tooneelgezelschap, en van het orchest, die allen de schatting van hunne hulde aan den ontslapen kunstenaar en bestuurder wilden brengen.

Toen de lijkkist in het graf zou worden nedergelaten, schaarden zich de aanwezigen daarom heen, en de vriend van den overledene en mede-directeur van den Hollandschen schouwburg, de heer *Peeters*, herdacht in welsprekende en treffende woorden den ontslapene als edel mensch, als onvergetelijk kunstenaar, als voorbeeld voor allen, die gelijk de waardige *Hoedt*, zich de achting van hunne vrienden en vereerders willen waardig maken. Allen gevoelden diep het verlies van den grijzen kunstenaar, die thans door zoo weinige kan worden vervangen, en diep getroffen verliet de lijkstoet de begraafplaats."

— De landverhuizing naar Noord-Amerika neemt in Overijssel wekelijks toe. Onderscheidene huisgezinnen zijn reeds vertrokken en andere zullen volgen. Ook aan de grenzen vertoont zich dezelfde begeerte. Uit Bentheim, meldt men, willen omtrent 400 vertrekken, en te Ochtrup gaan in deze dagen 120 weg, vergezeld door eenen geestelijke en een' geneesheer.

— In de *Overijsselsche* en *Zwolsche Courant* wordt berigt, dat er ernstig aan een plan gedacht wordt, om de Zuiderzee droog te maken en den bodem in 4 à 500,000 bunders vruchtbaar land te herscheppen. Zeker een reusachtig plan, maar hetwelk niet onuitvoerbaar wordt gerekend.

Uit Gorinchem meldt men, dat de aldaar bestaande handboogschutterij, den 16den dezer een wedstrijd heeft geopend om koning te schieten. Feestelijk was tot dat einde het lokaal *Concordia* versierd, en trokken des namiddags ten drie ure de leden van het genootschap, in plegtstatigen optogt, voorafgegaan door het hoornmuzijk der Artillerie, terwijl vier jonge dames in den stoet het kussen droegen waarop de prijzen lagen, naar de plaats van het concours, alwaar de wedstrijd vervolgens plaats had, afgewisseld door de muzijk van het verdienstelijk Harmonie-gezelschap *Aurora* en het bovengemeld hoornmuzijk. Na den wedstrijd bleek dat de heeren *A. v. d. M.*, *J. B.*, en *J. N.*, allen een gelijk getal der hoogste punten bekomen hadden, en dus volgens de bepalingen van het reglement, weder onderling moesten concurreren; wordende nu de prijs door eerstgenoemden behaald. Vervolgens had de plegtige optogt, met de overwinnaars aan het hoofd, naar de sierlijk gedecoreerde troonzaal plaats, waar de prijzen en diploma's werden uitgedeeld.

De leden vereenigden zich vervolgens in den eenvoudigen, doch met smaak verlichten tuin en doelen, waar, onder afwisseling der muzijk, met hartelijke en gepaste vrolijkheid, het feest werd voortgezet, dat langen tijd in het geheugen der vereenigden zal blijven.

Uit Turnhout hebben wij een berigt ontvangen nopens de feesten die aldaar op Dingsdag den 22sten zullen plaats hebben ter gelegenheid van de plegtige opening der Turnhoutsche vaart.

De feesten zullen voornamelijk bestaan: in de uitvoering van een aantal muzijkstukken, of concours van verschillende muzijkgenootschappen, uit onderscheidene plaatsen der omstreken, ter opluistering van het feest naar Turnhout gekomen. Deze muzijkgenootschappen zullen zich des morgens ten half tien ure vereenigen in de herberg *Rome*, op den Antwerpschen Steenweg en van daar, onder het uitvoeren van muzijkstukken, plegtig de stad binnen trekken en zich begeven naar het lokaal der Societeit *Harmonie*, alwaar aan de verschillende genootschappen de eerewijn zal worden aangeboden. De naar het lot bepaalde orde van optogt zal zijn als volgt: de vereenigde societeiten van Turnhout, Oirschot, Bladel, Groot-Zundert, Hoogstraten, Rethy, Tilburg en Breda. Ten een ure des middags vereenigen zich weder de gezegde muzijkgenootschappen tot het uitvoeren van onderscheiden muzijkstukken, zullende Breda's *Phil-Harmonie* voordragen: 1°. *Pot-pourri van Gemma di Vergy*, en 2°. *Invitation pour le galop d'Eden.* Na den afloop zullen door den burgemeester der stad de verschillende eerepenningen worden uitgedeeld. Des avonds zal er een groot bal in de lokalen van de societeit *de Harmonie* gegeven worden.

Het TOONEELGEZELSCHAP onder de zinspreuk: AAN DE WELDADIGHEID GEWIJD, brengt bij deze ter kennis hunner Stadgenooten, dat het even als de voorgaande, ook dezen winter weder eenige Voorstellingen ten voordeele der Armen zal geven.

Daar echter genoemd Gezelschap laatstleden winter met leedwezen ondervonden heeft, dat (in weerwil der schoone stukken, en de moeite welke het zich heeft gegeven om dezelve zoo goed mogelijk ten uitvoer te brengen) hunne pogingen niet met zulk goed gevolg bekroond zijn geworden als de voorgaande winters, ja zelfs dat bij de laatste representatie, de ontvangst nog niet toereikende was om de kosten goed te maken, ziet het zich genoodzaakt, andere maatregelen te gebruiken ten einde zich beter te verzekeren, alvorens tot het spelen over te gaan.

Het Gezelschap zal ten dien einde eene lijst aanbieden, waarop men zich voor drie representatien abonneert, welke zullen gegeven worden:

Op Maandag den 26 October,
— — — 23 November en
— — — 28 December aanstaande.

De prijs voor de drie representatien is *f* 1,50, de Heeren Inteekenaren welke later nog meer Entrée-Kaartjes zouden verlangen, kunnen dezelve voor denzelfden prijs bekomen, tot des middags ten 12 uren op den Speeldag.

De te geven stukken zullen bij Annonce bekend gemaakt, en het geld voor elke representatie afzonderlijk ontvangen worden.

De voornaamste reden, waaraan genoemd Gezelschap het minder bezoek van voorleden winter meent te moeten toeschrijven, is, dat er vele hunner anders bestendige Inteekenaren, zich bij het Militaire Tooneelgezelschap hadden geabonneerd; hetzij verre dat het Gezelschap hieromtrent wangunstig zou zijn, integendeel is het hun een wezentlijk genoegen te zien, dat de schoone kunsten, door wie ook uitgeoefend, te *Breda* zoo veel begunstigers vinden; doch het gezelschap is gevoelig te moeten zien, dat eigene Stadgenooten (*en die nog wel ten voordeele der Armen spelen*) hiervoor moeten achter staan; het hoopt echter, dat hunne medeburgers, het *doel* hunner werkzaamheden indachtig, de voorstellingen dezen winter met meerder bezoek zullen vereeren, en het gezelschap zoodoende weder in staat stellen iets tot ondersteuning der behoeftigen te kunnen bijdragen, gelijk er dan ook van hunnen kant geene moeite zal gespaard worden om hunne bezoekers door eenen genoegelijken avond schadeloos te stellen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 18 September.

TARWE tot iets hoogere prijzen met levendigen handel; in Entr.: 130 ℔ witb. Pools. *f* 340; 132 ℔ Rostocker *f* 332. In Cons.: 126, 128 ℔ bonte Pools. *f* 325, 322; 123, 125 ℔ dito *f* 310, 316; 127 ℔ witb. dito *f* 332, *f* 335; 126 ℔ roodb. dito *f* 315; 124, 125, 126, 127 ℔ bonte dito *f* 314, *f* 318, 320, 327.

ROGGE tot op nieuw verbeterde prijzen ter verzending met belangrijken handel; in Entr.: 118, 119 ℔ Odessa *f* 246, 249; 116, 117, 118 ℔ Archangel *f* 243, 246, 249; 116, 117 ℔ Riga *f* 240, 243; 116 ℔ dito *f* 243; 117, 118 ℔ Petersburger *f* 245, 248; 122, 124 ℔ Rostocker *f* 250, 255. In Cons.: 120, 121 ℔ Pruisis. *f* 258, 260.

In GARST niets omgegaan.

HAVER goed prijshoudend met redelijken handel; 70, 72, 78 ℔ Voeder *f* 110, 115, 130; 181 ℔ Fijne *f* 145.

BOEKWEIT tot genoteerde prijzen wel van de hand gaande: in Entr.: 110 ℔ Holsteins. *f* 178. In Cons.: 111, 115 ℔ Holsteins. *f* 185, 200; 113 ℔ puike oude Frans. *f* 170; 113 ℔ Oostvries. *f* 180.

KOOLZAAD dadelijk flaauw en zonder handel, op levering in deze maand onveranderd; op de volgende termijnen tot ½ P. vl. lager afgegeven; op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. 53 P. vl.; April 1847 54½ P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 18. SEPTEMBER 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 10,90 tot	*f* 11,00.
Het dito dito Rogge	» » 9,00 »	» 9,50.
Het dito dito Boekweit	» » 6,20 »	» 7,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,26^{1}/_{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,38.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,17.
Een dito pond Boter		» 0,84.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 2,90.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,25.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,80.
De » Struiken		» 2,60.
De 100 Mutsaard		» 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *September*) waren genoteerd: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $60^{5}/_{16}$; 3 pCt. $72^{5}/_{8}$; 4 pCt. 95; Amort.-Syndik. $4^{1}/_{2}$ pCt. $174^{1}/_{8}$; Spanje Ardoins $21^{5}/_{16}$; dito Onbep. St. $21^{1}/_{8}$; 3 pCt. $39^{5}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl, à 6/m. $34^{7}/_{16}$; Ardoin Coupon $20^{1}/_{2}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $43^{1}/_{8}$; Id. 4 pCt. $44^{1}/_{8}$; Rusland 5 pCt. $106^{1}/_{2}$; dito 1828—29 $106^{1}/_{8}$; Certif. 1831—33 97; 4 pCt. bij *Hope* $90^{7}/_{8}$; Id. bij *Stieglitz* $89^{3}/_{8}$; Oostenr. Metalliek $2^{1}/_{2}$ pCt. $59^{1}/_{2}$; Weenerbank bij *Goll* 5 pCt. 104; Brazilie 90; Peru $21^{1}/_{16}$; Mexico $25^{1}/_{2}$.

Advertentiën.

*** Heden overleed tot mij en mijne Kinderen bittere droefheid, na eene kortstondige ziekte, mijne waarde Echtgenoote CORNELIA VAN DEN BROEK, in den ouderdom van circa 70 jaren.

BREDA, 15 September 1846.

P. A. WOUTERS.

Ook in naam mijner Kinderen.

Strekkende deze tot algemeene Kennisgeving, met verzoek van Rouwbeklag verschoond te blijven.

*** Er wordt gevraagd voor een fatsoenlijk Huisgezin op een Dorp in de omstreken van *Breda*, eene **VROUWELIJKE DIENSTBODE** voor TWEEDE MEID, van de Protestantsche Godsdienst, goed kunnende Naaijen, Stoppen en met de Wasch omgaan, van getuigenissen voorzien van een goed gedrag en bekwaamheid. Adres met geslotene Brieven onder de Letters P. T. L. bij de Uitgevers dezer.

Algemeene Stoomboot- en Spoorweg-expeditie,

KANTOOR VAN **J. P. KOENS.**

Het publiek wordt bij deze bekend gemaakt, dat bij den ondergeteekenden Agent zal kunnen verzonden worden GOEDEREN en GELD, naar alle rigtingen des Rijks, op de meest spoedigste manier en tot verminderde prijzen.

BREDA, 17 September 1846.

Namens den Heer J. P. KOENS,
De Agent voornoemd,
P. VAN DEN BROEK,
Boschstraat, D, 226.

AANBESTEDING

VAN

PATENT-OLIE.

Op *Dingsdag den* 29. *September* 1846, des middags te $12^{1}/_{2}$ uren, zal de Raad van Administratie der Koninklijke Militaire Akademie, aan den minst inschrijvende

AANBESTEDEN:

De levering van de benoodigde hoeveelheid PATENT-OLIE, van de beste qualiteit, over het tijdvak van 1. *November* 1846, tot ult. *October* 1847.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter lezing op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester, alwaar tevens eene bus geplaatst is, waarin de *op zegel* geschreven billetten van Inschrijving, tot des morgens 11 uren van den dag der Aanbesteding, kunnen gestoken worden.

BREDA, den 18. *September* 1846.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Arrondissements-Directie te Breda. — *Kantoor der Domeinen te Breda.*

OPENBARE VERPACHTINGEN.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van den Notaris J. H. W. VERKOUTEREN, residerende te *Geertruidenberg*, ten Huize en Herberge van ANTONIE DE KROON, te *Geertruidenberg*, op *Donderdag den* 24. *September* 1846, des voormiddags ten 10 ure, in het openbaar, onder voorbehoud van hoogere goedkeuring,

VERPACHTEN:

1°. *Voor een' termijn van* VIJF JAREN, *ingaande den* 1. Januarij 1847, *en zullende eindigen den* 10. November 1851.

ONDER DE GEMEENTE *GEERTRUIDENBERG.*

De GRASGEWASSEN der Vestingwerken van *Geertruidenberg*, verdeeld in 8 Perceelen, thans in pacht bij ANTONIE FLIPSEN.

ONDER DE GEMEENTE *RAAMSDONK.*

De GRASGEWASSEN van de Lunette op den Regter-Oever van de *Donge*, thans in pacht bij GERRIT VAN STEEN.

2°. *Voor een' termijn van* ZEVEN JAREN, *ingaande den* 11. November 1846, *en zullende eindigen den* 10. November 1853.

ONDER DE GEMEENTE *RAAMSDONK.*

Een Perceel ZAAILAND, gelegen tegenover de Lunette aan den Straatweg, groot 2 Bunders, 49 Roeden, 60 Ellen, thans in pacht bij ANTONIJ WILLEM DE ROOY.

3°. *Voor een' termijn van* VIJF JAREN, *ingaande den* 1. Julij 1847, *en zullende eindigen den* 30. Junij 1852.

ONDER DE GEMEENTE *GEERTRUIDENBERG.*

De VISSCHERIJ in de Grachten der Vesting *Geertruidenberg*, verdeeld in 2 Perceelen, thans in pacht bij JAN KOENE CZOON.

ONDER DE GEMEENTE *RAAMSDONK.*

De VISSCHERIJ in de Gracht van de Lunette en bijbehoorende Wateren, thans in pacht bij DIRK DE BAKKER.

4°. *Voor een' termijn van* VIJF JAREN, *ingaande den* 11. November 1846, *en zullende eindigen den* 10. November 1851.

ONDER DE GEMEENTE *OOSTERHOUT.*

Een Perceel WEILAND, gelegen in den *Willemspolder*, groot 60 Roeden, 50 Ellen, thans in pacht bij ADRIAAN SEEUWS.

De VOORWAARDEN dezer VERPACHTINGEN liggen ter lezing, dagelijks (uitgenomen des Zondags), ten Kantore van den Ontvanger voornoemd.

BREDA, den 12. Augustus 1846.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

Wordt verlangd binnen *Breda*,

TEGEN 1°. MEI 1847:

Eene **HEERENHUIZINGE**, met *drie* à *vier* KAMERS, liefst met een PLAATSJE of TUINTJE er achter; of wel een ruim BOVENKWARTIER. Op den stand zal zoo zeer niet gelet worden. Adres met geslotene Brieven, onder de Letters A. B., bij de Uitgevers dezer.

*** De DIRECTEUR der Bank van Leening te *Breda*, maakt, op last van de Commissie van Administratie dier Beleenbank, bij deze bekend, dat de VERKOOPING in het Lokaal der Bank, welke was bepaald op *Woensdag den* 23. *September* 1846, uithoofde van het op dien dag te houden Feest, wordt verschoven tot *DONDERDAG* den 24. daarna; zullende echter de te Verkoopen Panden *Dingsdag* te voren op de gewone uren ter bezigtiging worden gelegd.

P. J. J. MICHIELSEN.

OPENBARE VERKOOPING.

P. VAN VUGHT, Notaris te *Rozendaal*, zal, ten verzoeke van Mejufvrouw A. JONGENELEN, Weduwe den Heer A. H. RUBERT, Negotiante, wonende aldaar, in hoedanigheid als onherroepelijk gemagtigde van MARIA ANNA VERBUEKEN, wonende te *Rozendaal*, en van wijle hare Zuster CLARA MARIA VERBUEKEN, mede gewoond hebbende te *Rozendaal*, publiek presenteren te VERKOOPEN:

1° KOOP. Een HUIS, ERF en MOESTUIN, groot zeven Roeden, 90 Ellen, staande en gelegen te *Rijsbergen*, kadastraal bekend Sectie H, N°. 518 en 523.

2° — Eene HUIZINGE, bestaande in drie Woningen met Werf en Erf, neven den Eersten Koop, kadastraal bekend Sectie H, N°s. 519, 536, 537 en 538, te zamen groot zeven Roeden, 50 Ellen.

3° — Een MOESTUIN, achter en annex voorgaande Koopen gelegen, kadastraal bekend Sectie H, N°. 522, groot tien Roeden, 70 Ellen.

De voorschreve Goederen zullen ook gecombineerd worden gepresenteerd, en zijn in gebruik te aanvaarden den 1. Mei 1847.

De Eerste Zitdag op *Dingsdag den* 22. *September* 1846.

En de Tweede Zitdag op *Dingsdag den* 6. *October* daaraanvolgende, beide ten Huize en Herberge van den Heer Burgemeester VAN DEN EEDEN, te *Rijsbergen*, des avonds om zes ure.

ZEGT HET VOORT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers